

УДК 7.012: 687

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СТИЛЬОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ СТИЛЮ ГРАНЖ У РОЗРОБЦІ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

КРОТОВА Тетяна, ПОПОВА Міра

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
krotova_t@ukr.net, mira29102004@gmail.com

Дослідження присвячене аналізу стилю гранж у контексті розвитку моди 1990-х рр. та його впливу на формування сучасних дизайнерських практик. Визначено соціокультурні передумови виникнення стилю та його естетичні ознаки. На основі теоретичного аналізу сформовано концепцію авторської колекції одягу, що інтерпретує ключові елементи стилю з урахуванням актуальних тенденцій, етичних підходів і потреб сучасного споживача.

Ключові слова: авторська колекція, гранж, мода 1990-х, деконструкція, одяг

ВСТУП

Мода 1990-х років формувалася в умовах соціальної нестабільності, масової урбанізації та зростання протестних настроїв, що стало передумовою появи нових культурних рухів, орієнтованих на критику комерційних цінностей та культивування індивідуальної свободи. Стиль гранж став проявом цих процесів і був спрямований на заперечення традиційного уявлення про красу, відмову від комерційності та врахування модних тенденцій. Переосмислення одягу як засіб протесту та демонстрації недосконалості стало альтернативою гламурній естетиці кінця 1980-х років.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є обґрунтування концепції авторської колекції одягу, створеної на основі аналізу стилю гранж, аналіз передумов його виникнення, естетичних характеристик, а також визначення можливостей застосування стилю в сучасному дизайні.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Стиль гранж сформувався у 1990-х роках як окрема субкультура та став реакцією на комерціалізацію модної індустрії, соціальну фрагментацію та зростання інтересу до альтернативної музичної сцени. Він став інструментом самоідентифікації та протесту проти домінуючих норм, пропонуючи нову візуальну мову, засновану на принципах недосконалості, контрасту та хаотичності [1]. Відхід від сталих канонів краси, свідоме порушення правил крою та комбінування непоеднуваних, на перший погляд, елементів сформували нову естетику, що суперечила гламурними тенденціями кінця XX століття.

Завдяки проведеному дослідженню було виявлено, що гранж відзначається характерним поєднанням картатих фланелей, джинсової тканини, багатошаровості та вільного невимушеного силуету [2]. Важливими стилістичними елементами є деконструкція, необроблені краї, а також комбінація грубих фактур із м'якими, що створює візуальний контраст та відчуття глибини. У сучасному дизайні ці прийоми трансформуються у простіші форми, зберігаючи ключову концепцію небалості, але адаптуючи її до актуальних вимог ринку та екологічних стандартів.

Один із ключових напрямів розвитку сучасних практик, пов'язаних з гранжем, полягає у переосмисленні масового споживання та впровадженні технік апсайклінгу, ресайклінгу й ручної роботи [3]. Дизайнери активно застосовують технологію апсайклінгу, використання матеріалів вторинної обробки, що відображає прагнення індустрії до сталого розвитку та екологічності. Це дозволяє не лише формувати сучасний дизайн та індивідуальний образ, але й демонструвати соціальну позицію через візуальну мову.

Завдяки аналізу сучасних модних тенденцій з'ясовано, що гранж успішно інтегрується у модні колекції світових брендів у вигляді форм деконструкції, асиметричних форм, контрастних матеріалів та оригінальних кольорових рішень. Таким чином, у колекції Dolce&Gabbana Fall/Winter 25/26 спостерігається акцент на масивному верхньому одязі та об'ємних силуетах, що створюють виразні та драматичні образи (рис. 1, а). Для моделей характерне використання щільних матеріалів, темних відтінків та поєднання різних фактур, що підсилює відчуття брутальності та виразності образу. У колекції Acne Studios SS 25 домінують багатошаровість та поєднання легких тканин. У представлених моделях домінують сукні з кількох шарів тканини, що створюють ефект руху та легкої небалості (рис. 1, б). Напівпрозорі матеріали, асиметричні форми та м'які силуети формують сучасне бачення гранжу, яке поєднує елементи жіночності з характерною для цього стилю свободою та невимушеністю. Делікатні тканини комбінують із більш грубими матеріалами, зокрема, мереживо зі шкірою (рис. 1, в). Такий контраст фактур створює виразний візуальний ефект і дозволяє підкреслити багатогранність образу. Доповненням до таких поєднань виступають акцентні деталі у вигляді металевої фурнітури (рис. 1, г), яка надає виробам більш брутального характеру та підсилює стилістичну виразність.

На основі виявлених ознак розроблено авторську колекцію жіночого одягу (рис. 2), концепція якої ґрунтується на інтерпретації ключових елементів гранжу з урахуванням сучасних потреб споживача. Композиційне рішення моделей реалізовано через багатошаровість, контрастність, асиметричні конструкції та елементи деконструкції. Вибрані силуети поєднують вільні форми та акценти, спрямовані на формування динамічного та провокаційного образу. Для виконання моделей було обрано такі тканини як: трикотаж, денім, екошкіру, мереживо та сітчасті матеріали, що дозволило створити контраст текстур та підкреслити характерні риси стилю. Кольорова гама базується на нейтральних відтінках сірого, чорного, бежевого з акцентами насиченого помаранчевого, як символ виклику, та темно-червоного.

Рис. 1. Моделі сучасних дизайнерів у стилі гранж: а – Dolce&Gabbana Fall/Winter 25/26; б – Acne Studios SS 25; в – Saint Laurent SS 16; г – Isabel Marant Fall/Winter 25 [4]

Рис. 2. Ескізи арт-блоку колекції жіночого одягу, розробленої на основі інтерпретації стилю гранж

Результати реалізації колекції продемонстрували потенціал гранжу як засобу індивідуальної самопрезентації та актуалізації сталих підходів у дизайні одягу. Поєднання історичних стилістичних кодів із сучасними дизайнерськими практиками дозволило досягти балансу між експресивністю та функціональністю.

ВИСНОВКИ

Сучасна інтерпретація стилю гранж засвідчує його здатність відображати індивідуальність та соціокультурні трансформації, що відбуваються у суспільстві. Гранж сформував естетичну модель, яка протистоїть стандартизованим нормам модної індустрії та пропонує альтернативні підходи до формування зовнішнього вигляду. На основі отриманих результатів сформовано авторську колекцію жіночого одягу, що інтерпретує базові принципи гранжу з урахуванням сучасних тенденцій і матеріальних можливостей. Використання художніх прийомів, властивих цьому стилю, відповідають запитам сучасної модної індустрії, що дає змогу створити актуальну на сьогоднішній час колекцію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Grunge fashion. EBSCO. 2022. URL: <https://www.ebsco.com/research-starters/music/grunge-fashion>
2. Hugo. Le style grunge : histoire, tips et pièces incontournables. *Culture et histoire de la mode*. URL: <https://www.commeuncamion.com/2022/07/23/le-style-grunge-histoire-tips-et-pieces-incontournables/>
3. Fletcher K., Lynda G., Paul H. *Fashion and Sustainability: Design for Change*. Laurence King Publishing, 2019. 192 p.
4. Exploring Modern Grunge Fashion Trends. URL: <https://vagazine.com/blog/style/exploring-modern-grunge-fashion-trends-2024/>

KROTOVA T., A. POPOVA M.

INTERPRETATION OF GRUNGE STYLE ELEMENTS IN THE DESIGN OF A WOMEN'S CLOTHING COLLECTION

The study is devoted to the analysis of grunge style in the context of fashion development in the 1990s and its influence on the formation of contemporary design practices. The sociocultural preconditions for the emergence of the style and its aesthetic features are identified. Based on theoretical analysis, a concept for an author's clothing collection is formed, interpreting the key elements of the style, taking into account current trends, ethical approaches, and the needs of modern consumers.

Key words: designer collection, grunge, 1990s fashion, deconstruction, clothing